

GRONINGER

COURANT

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

GRONDBELASTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen herinneren de Ingezetenen, dat bij de Wet van den 28sten Maart 1828 (Staatsblad no. 8), tijdelijke vrijstelling van GRONDBELASTING verleend wordt voor nieuw gestichte, gedeeltelijk vernieuwde en vergrootte of uitgebreide Gebouwen; dat, in gevolge de Wet van den 24sten April 1843, de belanghebbenden, die op het genot van deze Vrijstelling aanspraak maken, verplicht zijn, van de Stichtingen, Vernieuwingen, Aan- of Bijbouwingen, in de termen van de Wet vallende, aangifte te doen binnen zes maanden nadat de perceelen in gebruik gesteld zijn of voor het eerst geheel of ten deele worden betrokken; bij gebreke waarvan de aanspraak op vrijstelling is vervallen; eindelijk, dat die aangifte moet geschieden aan het BUREAU der ZETTERS van deze Gemeente, waar de MODELLEN tot het doen van die Aangifte verkrijgbaar zijn.

GRONINGEN, 26 November 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De DIRECTEUR der Gemeentelijke Gasfabriek maakt bij deze de Ingezetenen der Gemeente, die nog dezen Winter hunne Woningen met GAS wenschen verlicht te hebben, inachtig, dat bij Vorstweeder de Straat niet kan worden opgebroken; weshalve zij worden uitgenoodigd, hunne aangifte zoo spoedig mogelijk aan het KANTOOR der FABRIJK (Oostelijk Gebouw) te doen.

GRONINGEN, 27 November 1855.

De Directeur voornoemd:
S. J. VAN ROIJEN.

Sedert den 20sten November l.l. zijn er geene Cholera-gevallen weder bij de PLAATSELIJKE COMMISSIE van GE-NEESKUNDIG TOEVOORZIGT aangegeven, de beide laatst overgeblevene patienten zijn hersteld, zoodat wij de Epidemie thans als geweken meenen te kunnen beschouwen. Het geheele getal aangetast bedraagt nu 249, dat der herstelden 104 en overledenen 145. Hiervan waren mannen 129, vrouwen 120.

GRONINGEN, 27 November 1855.

De Plaatselijke Gen. Commissie vnd.:
G. A. STRATINGH, Secretaris.

NIEUWSTIJNDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Bij den naderenden winter en de rust die de krijgslieden gedwongen zijn te nemen wordt de aandacht langzamerhand van het oorlogstoonel afgewend om zich naar de zalen der diplomatie te laten overvoeren. Wat dus op het eerste terrein voorvalt zal, voor zoover het der mededeeling waard is, in het vervolg in een klein bestek kunnen worden opgenomen. Voor heden slechts het volgende:

Maarschalk Pelissier meldt, dat door een coup-de-main het legerkorps van Eupatoria den 3den zich meester heeft gemaakt van 270 ossen, 2450 schapen en 50 paarden, bestemd voor de Russische approvisionnementen; een en ander werd zonder gevecht des avonds binnen Eupatoria gebragt. Er wordt niet bij opgegeven, wat de geallieerden met deze gelukkige vangst hebben uitgevoerd. Voor vernietiging was ze intusschen niet zoo vatbaar als de graanvoorraden, die geregeid door hen aan de vlammen worden prijs gegeven.

Van zijnen kant meldt vorst Gortschakoff in eene dépêche van den 14den, dat de vijand dien dag en den vorigen zijne troepen te Eupatoria had ingescheept; het grootste gedeelte dier magt was in westelijke rigting onder zeil gegaan. De Russische opperbevelhebber sluit deze dépêche met de mededeeling, dat tot dien dag niets bijzonders op de overige punten van de Krim was voorgevallen.

Volgens de laatste berichten uit Klein-Azië, maken de Russen aanstalten om de krijgsmagt van Omer-pacha den verderen togt naar Kuitas te betwisten, en hebben zij daartoe, ten getale van 16,000, post gevat aan de rivier Ingur, die men, volgens een vroeger bericht, reeds door Omer-pacha overgetrokken waande. In Tiflis trekken de Russische reserven bijeen. De blokkade van Kars was, blijkens een brief van Muraviev, (die nog niet van zijn verstand beroofd schijnt) van den 28sten Oct., strenger dan ooit. — Van de zijde der Turken is eene beëtzending van Turksche en Europeesche officieren op weg, met last om Schamy! te bewegen, zich ernstig ten behoeve van de Porte te doen gelden.

Uit Konstantinopel loopen de tijdingen tot den 15den dezer, volgens welke een gedeelte van de Engelsche vloot op Malta zou overwinteren. De Sultan heeft aan den admiraal Bruat eene eere-sabel ten geschenke gegeven.

De Keizer van Rusland heeft in eene dagorder van grootvorst Michael zijne tevredenheid betuigd wegens de spoedige bewapening der vestingwerken van Nikolaïff; ook de generaal Todleben heeft de goedkeuring des Keizers verworven wegens zijn ijver bij het inspecteren der vestingwerken. De Keizer heeft zoowel het verdedigingsstelsel als de voltooide werken goedgekeurd.

» Zal Zweden tot het Westersch verbond toetreden? » Wat is er van de in omloop zijnde geruchten omtrent het hervatten der vredes-onderhandelingen? Dit zijn gewichtige vragen, met wier beantwoording de dagbladen zich tegenwoordig in de eerste plaats, en te regt, bezig houden. Wat de eerste betreft, zegt de Morning Post andermaal, gemagtigd te zijn, het beweren van den Times betreffende het sluiten van eene militaire conventie of van eene alliantie met Zweden, tegen te spreken. Generaal Canrobert zoude slechts in last hebben om zich te vergewissen van de kracht, welke Zweden, zoo te land als ter zee, kan ontwikkelen.

De Press en de Advertiser logenstraffen mede het bericht eener Zweedsche alliantie.

De Fransche bladen bevatten eene andere lezing. Er zou volgens deze wel te Stokholm door generaal Canrobert een verdrag geteekend zijn, maar Zweden zou zich daarna tot niets meer verbonden hebben, dan tot de verplichtingen, welke Oostenrijk in het verdrag van den 2den December op zich genomen heeft. Dat is dus niet zeer veel. Ook hieraan hecht men weinig geloof. Immers het is bezwaarlijk te gelooven, dat Zweden zulk een halfslachtig standpunt zal kiezen: geen oorlog, maar ook geen vrede. Wat zou Zweden daarbij winnen? Voorzeker niets en de Westersche mogendheden evenmin.

De Duitsche pers beweert op hare beurt, dat er aan een deelnemen van de Noordsche rijken aan den krijg niet te denken valt.

Eindelijk verdient hier nog vermelding, dat de Oesterr. Zeitung van zijnen kant beweert dat de zending van generaal Canrobert niet ten doel heeft gehad Zweden tot den oorlog tegen Rusland te bewegen, doch alleen om de toetreding van eerstgenoemde mogendheid te erlangen tot een Europeesch traktaat, hetwelk algemeene waarborgen tegen Ruslands aanvallen zoude bevatten. Met hetzelfde doel zoude de generaal naar Koppenhage vertrekken. Dat blad voegt er zelfs bij, dat de Zweedsche regering op zich genomen heeft, te Petersburg pogingen aan te wenden tot de toetreding van Rusland tot dit traktaat.

Men ziet dat de dagbladen het zoo tamelijk oneens zijn omtrent het al of niet slagen van de zending van Canrobert. De tijd zal spoedig leeren, wie het best in dezen onderrigt is geweest.

Wat de tweede van de bovengestelde vragen aangaat, zoo verzekert de Press, dat door den Keizer van Rusland vredesvoorstellen zijn gedaan; dat van deze voorstellen door Keizer

Napoleon aan den minister Palmerston mededeeling is gedaan, met de bijvoeging, dat zij hem voldoende voorkomen en dat hij reden heeft om Ruslands oprechtheid in deze niet te betwijfelen; dat echter de meerderheid van het Engelsche kabinet er ongunstig tegen gestemd is, zoodat men eene verwerping dier voorstellen vreest.

Ook deze verzekering moet met het noodig wantrouwen worden opgenomen. Reeds zoo dikwijls werd men in zijne hoop op een naderend herstel van den vrede te leure gesteld, dat dit wantrouwen wel mag worden gerechtigd. Reeds blijkt het, dat zij die hunne hoop op den vrede hadden gevestigd op de stappen, die door den graaf von Münster, gezant van Pruisen te Petersburg, zouden zijn gedaan, op het dwaalspoor zijn geweest. De Preuss. Correspondenz althans spreekt dat berigt tegen.

SPANJE.

Per telegraaf wordt uit Madrid van den 24sten gemeld, dat de parlementaire commissie voor het tarief zich gunstig voor de handelsvrijheid heeft verklaard. De zaak van den heer Olazaga was geschilderd, de Koningin had geweigerd zijn ontslag als gezant te Parijs aan te nemen.

DUITSCHLAND.

Men verwacht dat eerlang een conflict zal ontstaan tusschen Pruisen en Rome, ten gevolge der omstandigheid, dat de aartsbisschop van Freiburg zich heeft gemengd in het kerkelijk beheer van het vorstendom Sigmaringen, dat aan Pruisen behoort, welke regering alzoo gemeend heeft tegen deze gezagmatiging ernstig te moeten opkomen.

Volgens berichten uit Hannover van den 20sten dezer, gaan de kiesvergaderingen op vele plaatsen des lands niet tot de benoeming van afgevaardigden voor de nieuwe kamer over, dan onder bepaalde verklaring, dat zij door die handeling niet geacht willen worden, de rechtsgeldigheid der verordening van den 1sten Augustus j.l., betreffende de wijziging der staats-regeling, te erkennen.

Volgens berichten van den 13den en 15den dezer, te Hamburg uit verschillende Russische havens van de Bothnische en Finsche golf ontvangen, doet de gestrengheid van het jaargetijde zich reeds levendig gevoelen, en de meeste reeden waren reeds met ijs bedekt, hetgeen de scheepvaart zeer belemmerde. Te Riga heeft men de schipbruggen op de kanalen moeten wegnemen, en de stoombooten kunnen den overtocht slechts be-werkstelligen door zich eene baan in het ijs te slaan.

Uit Wezel schrijft men, dat aldaar thans een ernstig begin is gemaakt met den aanleg van het spoorweg-station en met de onteigening der daartoe benodigde gronden. Ook is de bouw der brug over de Lippe aangevangen.

Eenige buitenlandsche dagbladen, die een ongunstig gevoel over het tusschen Oostenrijk met den Paus gesloten concordaat hebben aan den dag gelegd, zijn in de Oostenrijksche staten verboden. Ook zijn eenige personen, welke zich ongunstig over het concordaat uitlieten, in de verschillende deelen des rijks in hechtenis genomen. De openbare meening te Weenen blijft echter niet gunstig voor dit concordaat gestemd. Het telt hooge militairen, zelfs leden van den rijksraad, onder zijne hevige tegenstanders en het getal der voorstanders strekt zich weinig verder uit, dan tot de bisschoppen en de ultramontaansche ministers.

Uit Zuid-Tyrol meldt men, dat aldaar de geestelijkheid opgetogen is van vreugde over het concordaat. » Wij zullen onze oude regten herkrigjen, schrijft men van daar, en dit zijn de zegeningen van den vooruitgang onder de regering van onzen wijzen vorst! » Met eene ware geestdrift kondigde een hoogleraar zijnen studenten deze heugelijke gebeurtenis aan en in elk klooster wenschte men zich geluk met de terugkomst van den goedenouden tijd.

ZWEDEN EN DENEMARKE.

Uit Koppenhage is berigt ontvangen, dat de generaal Canrobert den 24sten aldaar is aangekomen en door het levendigste gejuich der bevolking is ontvangen.

De opening van de conferentie over den Sondtol, die op den 20sten dezer waren bepaald, is uitgesteld, daar de gezant van Noord-Amerika nog nadere inlichting van zijne regering moest afwachten. In beginsel is de Sondtol door geene der regeringen, die op de conferentie vertegenwoordigd zullen worden, erkend.

Het voor eenige dagen medegedeelde gerucht, als zoude een Amerikaansch schip met voor Rusland bestemde revolver-pistolen, door een Engelschen kruiser zijn opgebragt, wordt thans uit Stokholm tegengesproken. De lading van bedoeld schip moet slechts uit katoen bestaan hebben.

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN, 24 November.

De heer Labouchère, de nieuwe minister van koloniën, dingt op nieuw naar de stemmen der kiezers van Taunton, hetwelk hij in het Parlement vertegenwoordigde. In de zeer korte circulaire, welke hij aan hen gericht heeft, belooft hij » de krachtige voortzetting van den oorlog te zullen ondersteunen, die ten gevolge van eene onregtvaardige en stelselmatige aanranding ontstaan is. »

Thans is het rapport openbaar gemaakt der commissie, die van wege der regering belast was om eene enquête in te stellen nopens het gedrag der politie, bij de eerste ongeregelheden in Hyde Park op den 1sten Julij l.l. Dit rapport concludeert om den super-intendant van politie, Hughes, een bewijs van afkeuring te geven, wegens het bevel dat hij aan de politie-agenten gegeven had om gebruik te maken van hunne stokken tegen de menigte, en wegens het niet in acht nemen van die bedaardheid, die een vereischte is van een hoofdambtenaar der politie. Het rapport concludeert almede tot de berisping van verscheidene politieagenten, die zich in hunne handelingen al te hevig gedragen hebben.

De regering heeft zich met de conclusie van dit rapport vereenigd.

Om gedurende de lange wintermaanden de Engelsche soldaten eenige afdeling te verschaffen in navolging van het Zouaven-theater in het Fransche leger, zal een gezelschap bokkers naar de Krim vertrekken.

Naar men verneemt, zal het blad L'Homme voortaan in Londen verschijnen, werwaarts zich een aantal van de uit Jersey verbannen hadden begeven. Victor Hugo en andere bannelingen moeten voornemens zijn den loop der zaken op Guernsey af te wachten en des noods naar Portugal de wijk te nemen. Dat zij ook van Guernsey verdreven zullen worden, houdt men niet voor onwaarschijnlijk.

Te Manchester waren volgens de jongste berichten 3370 arbeidslieden werkeloos, ten gevolge der weigering van het arbeidsvolk om voor verminderd dagloon te werken, en dat aantal werd allengs grooter. Intusschen gedragen de niet-werkenden tot dusver zich zeer rustig. — In 1847 hadden, van omstreeks 41,000 fabriekwerkers te Manchester, 10,000 den arbeid geheel gestaakt, en werkten omstreeks 12,000 slechts een gedeelte van den dag. In dat jaar bedroeg het getal der niet-werkenden en der slechts een korten tijd arbeidenden te zamen gemiddeld 16,500. Tot nog toe laat het zich gelukkig geenszins aanzien, dat het weder zoo ver zal komen.

Van den 25sten. Lord Stanley of Alderney, voormalig president van het handelsbureau, en de heer Baines, president van het bureau voor de armazaken, hebben zitting gekregen in het kabinet, met het doel daardoor meer homogeniteit in het ministerie te brengen. De heer Baines heeft, tot zijne herkiezing als parlamentslid, een zeer oorlogszuchtig adres aan zijne kiezers gericht.

De Koning van Sardinië wordt aanstaanden Vrijdag alhier verwaacht. De kamerheer lord Byron is naar Parijs vertrokken, om dien vorst in naam der Koningin te begroeten.

FRANKRIJK.

PARIS, 24 November.

De Koning van Sardinië is bij zijne komst binnen deze stad op gisteren met de grootste geestdrift begroet. In weerwil van het mistige, ongunstige weder, waren de openbare en partikuliere gebouwen in de straten, door welke de Koning moest passeren, op velerhande wijze versierd. Reeds te 11 uur waren die straten door de troepen afgezet. Ongeveer te 1 uur deed het kanon zich hooren en weldra verscheen de rijk versierde trein, op welken zich de Koning van Sardinië bevond. Eenige oogenblikken later trad de Koning de wachtkamer van den spoorweg binnen, waar hij door prins Napoleon werd verwelkomd. Aldaar stonden zes hofrijtuigen in gereedheid. Het rijtuig, waarin de Koning met prins Napoleon plaats nam, werd voorafgegaan en gevolgd door sterke detachementen van de cent-gardes, kurassiers van de garde en guides. De Koning werd op zijn weg tot aan de Tuilleries met een levendig gejuich begroet, waar Z. M. te 2 uur aankwam, en door den Keizer, omringd door de ministers en de groot-officiëren, aan den voet van den grooten trap werd welkom geheeten.

De Koning zal morgen om 10 uur de Tuilleries verlaten, om voorts naar Londen te begeven, om daar mede een aandelijke dag te vertoeven. Londen verlatende, zal Z. M. over Brussel naar Sardinië terugkeeren.

De personen, welke werken ter algemeene tentoonstelling van kunsten hebben ingezonden, zijn uitgenoodigd om die te laten weghalen met den 1sten December, nademaal men op den 15den een' aanvang zal maken met het afbreken van het gebouw.

In een artikel, dat de Moniteur van gisteren wijdde aan de bezoeken van prins Napoleon op de tentoonstelling van fraaije kunsten, geeft het blad een algemeen overzicht van de kunstenaars en de werken, die op den catalogus voorkomen. Volgens deze recapitulatie, was het aantal kunstenaars 2176 en dat van de tentoongestelde werken 5000. De schrijver van dit artikel maakt de opmerking, dat dit cijfer niet kan bevreemden, omdat de catalogus van vroegere tentoonstellingen 4000 werken aantoonde. Voorts blijkt, dat na Frankrijk, Engeland de meeste werken op de tentoonstelling heeft gezonden. Daarna komen, wat het getal betreft, onderstaande landen in de volgende orde: België, Pruisen, Oostenrijk, Nederland, Zwitserland, Beieren, de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Zweden en Noorwegen, Sardinië, enz.

Van den 25sten. De Koning van Sardinië heeft de leden der keizerlijke familie bezocht en de presidenten van het wetgevend lichaam en den staatsraad bij zich ontvangen. Hij heeft met den Keizer bijgewoond een concert, dat in het nijverheidspaleis is gegeven. Aanstaanden Maandag zullen HH. MM. eene groote wapenshowing houden.

De regering heeft aan de fabriek te Luik 150,000 geweren besteld. Zij moeten in de aanstaande lente worden afgeleverd.

BELGIË.

BRUSSEL, 24 November.

De minister van binnen, zaken heeft aan de kamers medegedeeld, dat hij reeds vele antwoorden ontvangen had op de door hem uitgezonden prijsvraag, hoe het gebruik van meel in het fabriekwezen te vervangen door stoffen die niet voor de volksvoeding dienen kunnen; en hij geloofde te mogen hopen, dat men eerlang op weg zou zijn om tot die verbetering te geraken. Ook hoopte hij dat het gelukken zou, bij de broodbereiding het graan voor een deel door andere stoffen, als maïs, rijst, meel van boonen of van aardappelen, te vervangen; tot welk einde te Parijs van wege het Fransche gouvernement thans proefnemingen gedaan werden, welke door eenen beambte van de Belgische regering nauwkeurig werden gade-geslagen.

De hertog van Aumale en de prins van Joinville zijn, uit Engeland komende, in aller ij! België doorgereisd op weg naar Italië, daar de gezondheidstoestand van hunne moeder, de weduwe van Lodewijk Filips, ernstige bezorgdheid veroorzaakt.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 23sten November.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1856 (Binnenl. Zaken).

Bij de algemeene beraadslagingen over afdeling VI (waterstaat en publieke werken) zegt de heer Westerhoff, met leedwezen te hebben gezien, dat de uitgaven van jaar tot jaar, vooral voor deze afdeling, toenemen. Hoe bloeiend onze financiën ook zijn, blijft spaarzaamheid ons echter altijd aanbevolen, wat vooral levendig gevoeld wordt, als men het oog slaat op het reuzencijfer onzer staatsschuld van 1200 miljoen gulden. Hij wijst vooral op de subsidien aan besturen, maatschappijen enz., waaromtrent het noodzakelijke en nuttige in het algemeen belang, veelal betwifelaar is. Spr. waarschuwt ernstig tegen verdere opdrijving der uitgaven in deze afdeling, want hij zou anders in het vervolg zijne stem tegen hoofdstuk V moeten uithangen. Alleen dan komen subsidien van rijkswege te pas, wanneer het groote en kostbare werken geldt, die voor de krachten van partikulieren of corporatiën te zwaar vallen en waarvan toch het algemeen nut niet valt te betwifelen. Verder te gaan, zou strekken om de besturen minder op eigene krachten te leeren steunen en den ondernemingsgeest uit te dooven. Die zucht om te subsidiëren had hij niet verwacht bij den minister, daar deze bij de armenwet en teregt dit stelsel heeft tegengegaan en ingekrompen. Wil men subsidie verleen, men doe het dan liever aan instellingen die werkelijk ten laste van den Staat komen, zoo als het onderwijs, waarbij nog veel te verbeteren valt. Voor het overige zegt spr., dat hij de betrekking van minister van binnenlandsche zaken niet in die van groot-aalmoezenier van het rijk wil doen ontgaan.

De heer Hoffman bespreekt de werken die door den waterstaat in het Maassluische diep worden aangelegd.

De heer Thorbecke heeft tot zekere hoogte met genoegen de rede van den heer Westerhoff over de subsidien gehoord; hij zou niet gaarne de subsidien voor openbare werken met beoogd gelijk gesteld willen hebben. Ook wil hij maat in de uitgaven. Spr. doet hierop eenige vragen betreffende de scheepvaart op de Maas en de vaarten daarmede in verband staande, welke gestremd wordt ten gevolge van door de Regering genomen maatregelen.

De heer Wintgens staat ook stil bij de werken, die in het Maassluische diep worden aangelegd.

De heer van Goltstein ondersteunt het uiteengezette door den heer Westerhoff, ten aanzien der subsidien voor partikuliere vereenigingen. Hij gelooft, dat dit geschiedt in het belang der bijzondere nijverheid, of van bijzondere ondernemingen, hetzij van plaatselijken, of van gewestelijken aard. Spr. heeft zich nimmer met zulk een stelsel van onderstandbieding kunnen vereenigen.

De heer Mackay meent, dat wij niet op een' dwaalweg zijn met het geven van subsidien; vestigt de aandacht op de noodzakelijkheid der algemeene wet op den waterstaat, waaraan dringende behoefte bestaat, en bespreekt de waterwerken in het algemeen.

De heer Dirks verdedigt het stelsel van subsidie, tegen de daartegen gerigte aanvallen, waarbij men vergeet, dat de ver af gelegen gedeelten land vroeger stiefmoederlijk zijn behandeld, en daaraan door krachtige maatregelen van het vorig bewind, en goede handhaving daarvan door het tegenwoordig bestuur, een einde is gemaakt.

Nadat hierop nog het Maassluische diep en andere punten door eenige sprekers waren ter sprake gebragt, merkt de minister van binnenlandsche zaken ter beantwoording der sprekers op, dat er veel waars in gelegen is, dat de Regering in

het subsidie-stelsel niet te ver moet gaan; er moeten geen hogere subsidies worden toegestaan dan volstrekt noodzakelijk is; maar de minister zou het betreuren, zoo men van het gehele stelsel afweke. Men moet niet uit het oog verliezen, dat de Regering, bij de beoordeeling van aanvragen tot het bekomen van subsidies, op den voorgrond plaatst: 1) of het algemeen belang door het uit te voeren werk zal worden bevorderd, en 2) of de provincie of de gemeente gezind en in staat is daartoe bij te dragen of het onderhoud te bekostigen. Die beide punten zijn en worden steeds betracht; de Regering heeft bij het verlenen van subsidie volstrekt geen doel gunsten te bewijzen, maar alleen het algemeen belang te bevorderen. Na dit op den voorgrond geplaatst te hebben, beantwoordt de minister de onderscheidene sprekers, in de in het bijzonder door hen aangerode punten.

De algemeene beraadslagingen worden hierop gesloten en de artt. 64—69 goedgekeurd.

Bij art. 70 (verbetering der rivieren en onderhoud en herstelling van de rivierwerken f 821,230) stelt de heer van Nispen als amendement voor, dit art. met f 100,000 te verminderen voor het bouwen van sluizen te Dalem, met oogmerk deze zaak in een afzonderlijk ontwerp te behandelen. Zulks geeft tot eenige woordenwisseling aanleiding, waarbij het amendement vooral wordt bestreden uit hoofde van het tijdsverlies dat daarvan het gevolg zal wezen; ook de minister van binnenlandse zaken uit zich in gelijken geest, doch geeft de verzekering, dat hij, wanneer de som van de begrooting wordt afgenomen, niet aan de sluizen zal laten werken dan nadat de Kamer dienaangaande bij een afzonderlijke wet zal hebben beslist. Ten slotte wordt het amendement aangenomen met 48 tegen 14 stemmen, waarna art. 70, met f 100,000 verminderd, wordt goedgekeurd.

De artt. 71 en 72 worden daarop nog aangenomen, waarna de voortzetting der beraadslagingen op morgen wordt bepaald.

Zitting van Zaterdag den 24sten November.

In deze zitting is ingekomen een ontwerp van wet, tot wijziging der wet van Maart 1852, regerende de zaken der weesen en monnikkinderen.

Daarna worden de discussiën over de 6de afdeling (waterstaat) van Hoofdstuk V voortgezet, aanvangende met art. 73. Sommige dier artikelen geven aanleiding tot eenige discussiën of tot het doen van vragen en het geven van eenige inlichtingen. Onder anderen wordt door den heer van Heiden Reinestein het subsidie voor het kanaal van Koevorden naar de Vecht zeer verdedigd; waarop de heer Storm van 's Gravesande zegt, dat hij niets heeft tegen een subsidie, maar dat hij den minister opmerkt, dat Drenthe bij deze zaak het grootste belang heeft. Hij wilde weten wat die provincie tot gemelde werken zal bijdragen.

De minister van binnenlandse zaken antwoordt hierop dat de aanleg van een kanaal van Koevorden naar de Vecht een goed plan is; dat de billijkheid vorderde, dat er een groote bijdrage tot verbetering der uitwatering verleend werd; dat ook hier het algemeen belang is betrokken, want dat er door het tot stand komen van dit kanaal, een nieuwe uitweg voor de scheepvaart zal geopend worden; dat de gemeente Koevorden in de kosten voor den aanleg f 25,000 zal bijdragen en dat de rest zal gevonden worden uit een bijdrage van de provincie en waarschijnlijk ook door geldleening.

De heer van Akerlaken stelt op art. 79 (subsidien aan besturen, maatschappijen en instellingen, tot de bekostiging van werken) een amendement voor, om den post te verminderen met f 40,000, en dien te brengen op f 281,310.33.

De heer van Bosse stelt als amendement voor, om den post litt. 8 (nieuw te verleenen subsidien en bijdragen) van het artikel weg te laten, en daartoe art. 79 met f 30,000 te verminderen.

De heer van Goltstein is voor de vermindering van den post van subsidie, maar hij is tegen den vorm van het amendement; hij stelt voor art. 79 in twee artikelen te splitsen, namelijk art. 79 a. al de te verleenen subsidien op een bedrag van f 291,310.33, en art. 79 b. nieuw te verleenen subsidien f 20,000.

Nadat over deze amendementen nog door onderscheidene leden het woord was gevoerd, worden ze in stemming gebracht, en 1) het amendement van den heer van Akerlaken verworpen met 50 tegen 11 stemmen.

2) het amendement van den heer van Bosse verworpen met 56 tegen 5 stemmen.

3) het amendement van den heer van Goltstein verworpen met 46 tegen 15 stemmen.

Alsnu wordt art. 79 in zijn geheel in stemming gebracht en aangenomen met 50 tegen 10 stemmen. (Tegen: de heeren van Bosse, van Hoëvell, van Akerlaken, Hoynek van Papendrecht, Westerhoff, Bots, Anemaet, Storm en van der Linden.)

Art. 80 wordt zonder discussie aangenomen.

Hiermede is afdeling VI (waterstaat) afgelopen.

Maandag zal de Kamer de afdeling VII (onderwijs) in overweging nemen.

In de afdeling der Kamer heeft het ontwerp tot aanvulling der wet van 1822 op het binnenlandsch gedistilleerd tot verschillende bedenkingen aanleiding gegeven. Vrij algemeen heeft men zich beklagd, dat deze wet, die reeds met den 1sten Januarij 1856 in werking moet komen, zoo laat bij de Kamer is ingediend. Zij kon daar dien ten gevolge niet dan met zekere overhaasting worden afgehandeld.

Bij gelegenheid der bespreking van den staat en het nut der branderijen, werd door eenige leden beweerd, dat men wel eens, uit regtmatigen weerzin tegen het misbruik van sterken drank, uit het oog verliest, welk een belangrijk tak van inlandsche nijverheid de branderijen vormen. Alleen in Zuid-Holland zijn er thans 240 à 250. Gewoonlijk doet men het voorkomen, als of al de door die branderijen verbruikte granen ten eenen male voor de volksvoeding verloren zijn. Dit is echter geenszins het geval. In vele branderijen is tegenwoordig de vervaardiging van gest en het verkrijgen van spoeling hoofdzak. Men berekent de gest, door de Zuid-Hollandsche branderijen in 1854 vervaardigd, op 5,760,000 pond. Daarvan zijn 4,122,000 pond, ter waarde van f 2,061,300, naar buiten uitgevoerd. Terwijl in 1822 door elkander elke branderij 20 pond gest per dag leverde, is dat cijfer thans tot 70 pond geklommen. De waarde der spoeling, in het laatste jaar door de Zuid-Hollandsche branderijen aan den landbouw verstrekt, wordt door sommigen op f 864,000, door anderen op een miljoen geschat. Die spoeling is onmisbaar voor de voeding van omstreeks tienduizend stuks rundvee. Voegt men daar nu bij, dat de uitvoer van jenever in 1854 zestien miljoen kannen, ter waarde van f 3,700,000 heeft bedragen, dan moet men wel tot de slotsom komen, dat, geheel afgescheiden van het inlandsch verbruik van sterken drank, de branderijen de belangstelling des wetgevers verdienen.

Andere leden stemden gaarne toe, dat de Zuid-Hollandsche branderijen tegenwoordig in eenen bloeienden toestand verkeerren, maar namen geenszins aan dat dit algemeen hier te lande het geval is.

De heer Rochussen heeft in een uitvoerige memorie de geopperde bedenkingen op zijn voorstel tot het instellen van een enquête omtrent het misbruik van sterken drank beantwoord. In de eerste plaats betoogt hij daarin, dat het regt van enquête in 't naauwste verband staat met dat van petitie; dat de toepassing van dat regt, trouwens slechts geringe bezwaren heeft; dat de te verkrijgen uitkomsten liggen binnende de bevoegdheid der wetgevende magten, en dat de uitkomst kan beantwoorden aan den omslag van het werk. Voor de geheele enquête zullen misschien nauwelijks 100 personen behoeven te worden gehoord, terwijl de uitkomst wel in één jaar zou bekend wezen. De meening des voorstellers is trouwens niet het nemen van volstrekte verbodsmatregelen aan te raden, zoodanig als die in sommige der Vereenigde Staten van Amerika genomen zijn, en welker invoering hier te lande hij noch doelmatig, noch voorzigtig, noch zelfs billijk zou achten; maar wel zoodanige wel beraamde samenwerkende middelen, als waarvan men zich voor de toekomst eene toenemende verbetering mag beloven, zonder dat die gepaard zou gaan met maatregelen, welke eenige botsing zouden geven of verkorting van iemands verkregene regten na zich slepen.

Om daartoe te geraken, blijft hij bij zijn voorstel volharden, hoe weinig steun hij ook in de Kamer heeft gevonden; mogt de Regering echter verklaren in deze zaak het initiatief te willen nemen en dienaangaande voorstellen te doen, dan zal hij gaarne zijn voorstel intrekken.

's GRAVENHAGE, 25 November.

H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden is gisteren

avond op haar buitengoed Rusthoff, ondef Voorburg, aangekomen.

Woensdag morgen den 17den October, omstreeks 8½ uur, sloeg de bliksem in de R.-K. kerk van de gemeente St. Maria, gelegen in de midden-divisie van Curaçao. Het ongeval had plaats op het oogenblik dat de pastoor die gemeente, de heer B. Smit, zich met eenige kinderen in de sakristij bevond. De bliksem, die langs den oostgevel in de kerk viel, verbrijzelde bijna alles wat op het altaar stond, ontstak eene der kaarsen, deed eene andere smelten, baande zich op twee of drie plaatsen een' doortocht door den muur in genoemde sakristij, wierp daar den pastoor en een' der jongens schier bewusteloos ter aarde, verbrijzelde ook daar alles wat hij ontmoette, en nam op twee plaatsen zijnen uitweg door de zijmuren, die even als de gevel vrij wat geleden hebben. De jongen die bij den pastoor was, is, het zij door het springen der steenen, hetzij ten gevolge van zijnen val, ligtelijk aan het hoofd gewond, terwijl de pastoor door den gloed van het vuur aan oogen en ooren eenig letsel heeft bekomen.

AMSTERDAM, 25 November.

Bij de gisteren alhier gehouden gewone vergadering van de Koninklijke akademie van wetenschappen, hield o.a. de heer G. J. Mulder een verhandeling over het bier, als volksvoeding; waarbij de spreker in de eerste plaats aantoonde, dat de gebruikelijke wijze van bereiding van het bier een vrij aanzienlijk verlies van voedende bestanddeelen ten gevolge had, en in de tweede plaats betoogde, dat aardappelen, vermengd met mout van gerst en, op dezelfde wijze bewerkt, een' veel beteren en goedkooperen volksdrank zouden opleveren.

Het prov. geregtshof in N.-Holland heeft heden het vonnis, waarbij de lucifer-jongens Schuit en Haringman door de arrond.-regtbank te Amsterdam onlangs zijn veroordeeld tot elf maanden gevangenisstraf, ter zake dat door hunne onvoorzigtigheid eene dame is overleden, bekrachtigd.

HAARLEM, 24 November.

Heden is alhier de heer W. A. van Voorst, oud lid der Tweede Kamer, president van de arrondissements-regtbank, gevestigd te dezer stede, overleden.

GRONINGEN, 27 November.

In eene heden morgen gehouden buitengewone vergadering van de Provinciale Groninger Sociëteit is met algemeene stemmen besloten tot het opzenden van een adres aan Z. M. den Koning, houdende adhaesie aan het adres der Staten dezer provincie tot opheffing der stad Groningen als vesting. Staande de vergadering is dat adres, waarin op het hooge belang gewezen wordt, hetwelk in die opheffing voor onze geheele provincie gelegen is, vastgesteld. Een gelijk adres lag heden morgen in het koffiehuis de Korenbeurs voor den handelsstand ter teekening, en hebben een aantal personen tot handel en nijverheid in betrekking staande, daaronder hunne namen geplaatst.

Gisteren is de eerste proef genomen om berigten over te seinen langs den telegraafdraad tusschen hier en Leeuwarden, die thans geheel in gereedheid is. Naar wij vernemen is de opening van het telegraafkantoor te Leeuwarden bepaald op den 1sten December aanstaande.

Naar men vernemt, heeft zekere H. H. N., landgebruiker onder Uithuizermeeden, als toezien voogd over minderjarige kinderen, aangenomen om persoonlijk te betalen de som van f 397, welke gelden waren verloren gegaan, uit hoofde hij — toezien voogd — in der tijd had verzuimd om ten laste van den vader en voogd hypotheceaire inschrijving te nemen. De mededeeling dezes kan wellicht leiden om andere toezien voogden, die uit onkunde of achteloosheid in gelijk verzuim verkeerren, in tijds de oogen te openen voor de schade, waaraan zij zich persoonlijk blootstellen.

Donderdag avond 11½, omstreeks 11½ uur, ontstond er brand in de behuizing van den broodbakker H. H. VAN DER VEEN, te Slochteren. Voordat aan blusschen was te denken, stond de schuur in volle vlam. Het geheele huis is dan ook geheel uitgebrand, zoodat er niets dan de muren zijn staan gebleven. Uit het woonhuis zijn de meeste meubels geborgen. Huis en meubels waren tegen brandschade verzekerd. De oorzaak van dit onheil is niet bekend.

Voorts brak Zondag avond omstreeks 6 uur een hevige brand uit in de boeren behuizing van J. TUIN, te Zuidbroek. Binnen een uur tijds was het huis benevens de geheele oogst van granen, hooi, turf enz. eene proef der vlammen; alleen de levende have en meubelen zijn gedeeltelijk gered. Het huis is tegen brandschade verzekerd. Ook hier is de oorzaak van den brand onbekend.

Op den 15den dezer is op een' muur der binnenplaats van het logement van dedewuwe VAN INGEN, te Nieuwe Schans, door den zeekapitein J. H. D., die aldaar even te voren met de Hannoverse diligence was aangekomen, voor een oogenblik nedergelegd, en dadelijk daarna vermist eene nieuwe portefeuille van zwart leder, van binnen voorzien van een slotje waarin zich bevond een prima wissel, groot f 1114, geïndosseerd op van Aken te Amsterdam; 1 bankbiljet van f 200, en 1 muntbiljet van f 10, waarvan de nummers niet kunnen worden opgegeven, voorts eene rekening van den Nederlandschen consul van AKEN te Gothenburg, en een brief, gedreseed aan VAN DER MEER te Sappemeer. De officier van justitie te Winschoten verzoekt nasporing, berigt en opzending der vermiste goederen, zoodanig aanhouding van den verdachten bezitter, bijaldien daartoe genoegzame termen mogten bestaan.

In de zitting van de provinciale staten van Utrecht, van den 20sten dezer, is rapport uitgebracht op het voorstel van ged. staten, tot het verlenen van een subsidie aan het instituut voor doofstommen te Groningen. De conclusie van het rapport strekt om het gevraagde subsidie niet toe te staan. Besloten de stukken ter griffie te deponeren, ter inzage van de leden, en de beraadslaging daarover te doen plaats hebben in de eerstvolgende vergadering.

Aan de Amst. Ct. worden uit 's Hage aangaande de te verwachten wet op de militie, de volgende bijzonderheden mededeeld: De dienstplichtige leeftijd, welke door velen voor onzen landaard als te jong beschouwd wordt, zou bij de nieuwe wet een jaar later gesteld worden volgens art. 181 der grondwet. Voorts zou er eene zee-militie worden ingevoerd, waartoe zeevaardenden, schippers en visscherlieden zullen genomen worden, onder eenen verkorten diensttijd van slechts vier jaren (die nu op 5 jaren is bepaald). Vermindering van vrijstellingen, onder anderen die aan de buitenlandsche zeevaardenden, bij de thans vigerende wet verleend. Afschaffing van het dusgenaamd buitengewoon contingent. Voorts zou nog het nieuw wets-ontwerp bepalen, het gewoon contingent om te slaan, in stede van gelijk thans over de bevolking, over het getal ingeschrevenen van ieder jaar, enz. enz. — Uit het bovenstaande zal genoegzaam blijken, immers wanneer deze informatien juist zijn, dat in het nieuwe ontwerp zeer belangrijke veranderingen worden voorgedragen.

De openbare gezondheids-commissie te Rotterdam heeft, naar aanleiding van een voorstel van een harer leden, de belangrijke vraag behandeld, of het planten van boomen in die stad bevordert, toegelaten of geweerd moet worden, en hare overwegingen in een' brief aan burgemeester en wethouders ontwikkeld. Aan de slotsom daarvan ontleenen wij de beide volgende punten: 1. Het planten van boomen in steden oefent geen' nawijsbaren invloed uit op de verbetering der dampkringslucht in die steden. 2. De boomen vermeerderen daarentegen het watergehalte der lucht en beperken den heilzamen invloed van licht, warmte en versche lucht op de gezondheid van de inwoners.

AANBESTEDING, VERPACHTING en VERKOOPING.

GRONINGEN, 27 November.

Gisteren werd alhier in een der vertrekken van het Provinciehuis aanbesteed:

Het onderhouden van de volgende wegen, met dertwelf aanhoorigheden, van den 1sten Jan. tot den 31sten Dec. 1856, in 3 perc., als: I. Weg van Loppersum naar Appingedam, met de zijtakken naar 't Landt, Spijk en Bierum. Hierop waren 4 biljetten ingekomen, van: G. M. Doornbosch, te Holwerda, voor f 1174; J. F. Scherphuis, te Delfzijl, voor f 1139; J. Dijk, te Winschoten, voor f 1136, en C. Kuiper, te Opwierda, voor f 1070.

II. Weg van Farmsum tot den handwijzer achter Woldendorp. Ingekomen 3 biljetten, van: J. F. Scherphuis, te Delfzijl, voor f 884; C. Kuiper, te Opwierda, voor f 823, en J. Dijk, te Winschoten, voor f 809.

III. Weg door Uithuizermeeden. Ingekomen 4 biljetten, van: J. Dijk, te Winschoten, voor f 200; J. P. Takens, te Uukwert, voor f 197; C. Kuiper, te Opwierda, voor f 190, en J. A. Doedens, te Uithuizermeeden, voor f 179.

Mede had gisteren de verpachting plaats van: Het vruchtgebruik van den zoogenoemden Zwaartsdijk, den Slagpolder en den Polder of de gronden tusschen deselve, bij Watum, onder Bierum, en zulks voor den tijd van zes jaren, van den 1sten Jan. 1856 tot den 31sten Dec. 1861. Hierop waren 2 biljetten ingekomen, van:

L. T. Bruins, te Holwerda, voor f 340, en P. L. Bona, te Bierum, voor f 360 'sjaars. Daarna had deze verpachting bij openbaar des meestbiedende en laatsteverhoogende plaats, het bod per jaar, zijnde de hoogste bieder L. T. Bruins, te Holwerda, voor f 410.

Vervolgens werd in 't openbaar verkocht: Het Kaphout op en der berm van dena te noemen grindwegen, als: I. Weg van Groningen naar de Zoutkamp. Hierop is 1 biljet ingekomen, van: J. D. Takens, te Uukwert, om het op te ruimen zonder er iets voor te geven of te ontvangen.

II. Weg van Martenshoek naar Winschoten. 1 biljet: D. Oomkens, te Hesselbril, voor f 3.

REKANTIEUWS.

Bij kon. besluit van den 17den dezer zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten der Herv. gemeenten: van Vierhuizen en Zoutkamp, op E. Tonkes, predikant te Hellum; van Waarder en Lange Ruigeweide, op A. Piper, predikant te IJsselmuiden; en van Barin-gerhuizen en Haringhuizen, op J. H. Hobus, predikant te Callantsoog. Leden, 23 November. De algemeene kerkeraad der Nederl. Herv. gemeente alhier, heeft uit het vroeger opgegeven twaalfal, de navolgende predikanten op het zetal geplaatst: De Berkhout, te Monster; Brouwer, te Oud- en Boordkerk; de Keyser, te Arnhem; van Staaveren, th. dr. te Leeuwarden; Hooykaas Herderschêe, te Nijmegen; en van Ketwich, th. dr. te Schoonhoven; de laatste met overstemming tegen Kooy, te Lisse. — Uit dit zetal is het volgende drietal geformeerd: Ds. Brouwer, de Keyser en van Staaveren.

Tot predikant bij de Herv. gemeente te Zwaag is beroepen ds. A. G. van Anrooy, thans te Briels Nieuwland, en te Wemeldinge ds. C. D. L. Böhler, thans te Op- en Neder-Andel.

Bij de Doopsche gemeente Oldeboorn, is tot predikant beroepen de weloerw. heer A. Kuizer, van Enschedé, proponent bij de Alg. Doopsch. sociëteit.

— Ds. Boucher, pred. bij de Waalsche gem. te 's Gravenhage, heeft een beroep ontvangen naar Angers, in Frankrijk.

INGEZONDEN STUKKEN.

Op verzoek van den schrijver, nemen wij het volgende artikel over uit de N. Rotterdam. Courant van gisteren:

Mijnheer de Redacteur! Heden vind ik in de Amsterdamse Courant overgenomen uit de Aker Courant een berigt, waarin ik op nieuw schijn te worden beschuldigd van ontduiking van 's lands belastingen. Zoo zeer als iemand een' afkeer hebbende van fraude, moet het mij natuurlijk grieven, ten doel te staan om hiervan zoo bij herhaling te worden beschuldigd.

De grief zou echter meer treffen, indien het niet duidelijk ware dat politiek antagonisme hier ten grondslag strekt, ofschoon ik ook dit betreur; want er blijkt uit, dat men nog geenszins gevoelt dat verschil in staatkundige meeningen geen rede is om den tegenstander voor een verwerpelijk mensch te houden of van hem alles te mogen zeggen.

Ik twijfel, of ik niet verplicht ben mij te dezer zake tot den bevoegden Officier van Justitie te wenden; maar, deswege nog geen vast besluit genomen hebbende, verlang ik inmiddeels aan mijne landgenooten mede te deelen, wat er ten opzichte van een — nu medegedeeld — feit omtrent mijnen aanslag in het personeel en waarop zoo de vroegere als de latere beschuldiging schijnt te moeten berusten, gebeurd is.

In 1845 heb ik een nieuw huis gebouwd, hetwelk toen door rijks-schatters is aangeslagen op eene huurwaarde van f 100. — Bij latere aangifte heb ik mij, bij invulling van mijn biljet, gedragen naar dien aanslag van 1845. Vertimmering of verbouwing heeft sedert dien tijd niet plaats gevonden.

In 1849 vond de administratie goed eene hertaxatie te vragen, die op de gewone wijze is geschied door schatters en tegenwachters; de huurwaarde is toen met 40 pCt. verhoogd en gebragt op f 140.

Ik heb mij daarna weder voortdurend gedragen naar die taxatie; en het gebouw is gebleven zoo als het was in 1845.

In 1855 heeft men goedgevonden mijn huis, even als alle, of ten minste de meeste landbouwershuizen mijner gemeente, weder te taxeren, weder deuren en vensters en weder schoorsteenen te tellen. Maar men kan door tellen alleen die dingen niet vermeerderen en dus bleef dit op het oude getal; doch de huurwaarde vond men weer goed te verhoogden, en wel bijkans tot het dubbele, dat is tot f 275.

Dat is driemaal meer dan, bij verhuuring, het pand zou geven; evenwel heb ik begrepen, Mijnheer de Redacteur! dat ik als lid der Kamer niet moest klagen, noch moest vragen of overal dergelijke herzieningen plaats vonden, dan wel of ik, en mijne liberale buren, daar alleen mede worden bewelddigd; en ik heb den verhoogden aanslag betaald.

Ik behoeft u overigens niet te zeggen, dat de wet veroorlooft zich bij aangifte in het personeel te houden aan vroegere schatting; dat deze wel niet uitsluit de bevoegdheid om later nogmaals herziening te vragen, maar dat, wordt bij zoodanige herziening de vroegere schatting verhoogd, dit uitdrukkelijk alle denkbeeld aan fraude, boete of straf uitsluit.

Verplicht over de vroeger door u deswege reeds betoonde belangstelling en overtuigd van de eerlijkheid over betoonde belangstelling, mij de vrijheid dezen tot u te rigten, met verzoek er zoodanig gebruik van te maken, als u geraden zal oordeelen.

Ik heb de eer te zijn, enz., 's GRAVENHAGE, 24 Nov. 1855. J. F. ZILKER.

(Wij plaatsen gaarne dezen brief en voegen daarbij de vraag: of na die inlichtingen gelezen te hebben, de verontwaardiging van ieder eerlijk man niet wordt opgewekt over de wijze, waarop sommige bladen, die het masker der Godsdiens voortdragen, de eer en den goeden naam hunner medeburgers trachten te bezoedelen. (De Red. der N. Rott. Ct.)

In het vorige artikel van den heer ZILKER is eene misstelling ingeslopen. In regel 17 v. o. staat: 's sommijds zelfs wel betrekkelijk mijne naaste familie, om zoodanige?; moet zijn: 'om, sommijds zelfs wel betrekkelijk mijne naaste familie, zoodanige? enz.

GRONINGEN, 27 November 1855.

Gisteren was ons en velen een hoogst aangenamen avond bereid. Op de ruime, sierlijk met gas verlichte zaal van de weduwe Bontekamp was eene vrolijke schaar leerlingen verzameld, die onder de leiding van hunnen bekwaamen en ijverigen zang- en schrijfmeester B. SMIT een tal eenvoudige en meer moeilijke, maar alle hoogst bevallige zangstukken uitmuntend uitvoerden. Was de gepaste keuze dezer elks oor streelende muziekstukken een voortdurend bewijs van den smaak des zangmeesters, — de uitvoering van het koor- en solo-gezang en vooral van de laatste voor kinderen moeilijke stukken overtuigde ons weer, gelijk zoo vele jaren, van zijn talent en volhardend geduld, en bragt ons allen regt tot de overtuiging, dat er dan toch geen volslagen gebrek aan eene zangschool bestaat, zoo als een bediller dit vroeger vrij stout weg uitkramde. Rondom in de zaal hingen naar ouder gewoonte de toonschriften der jongens en meisjes, en bij het inkomen vielen dadelijk ons weer de prijzen in de oogen, welke zoo meesterlijk uitgevoerde pennestukken, naar het eenstemmig gevoelen van alle opgekomen en bovenal van kenners en hoogschatters der schrift- en teekenkunst, bij uitstek schoon waren te noemen. Wij allen getuigden met bewondering: Telken jare fraaijer. En diezelfde vaardigheid, zwier en schoone vorm van letter, waardoor het schrift van den schrijfmeester zich terstond onderscheidt, was in bijna al de toonschriften terug te vinden. Daar in zien wij een sterk sprekend bewijs, dat, met de gave van mededeeling, alleen een fraai schrijver zulke leerlingen kan vormen, als wij er kennen. Elk onbevooroordeeld zal dan ook onzen voormaligen leermeester den lof niet kunnen weigeren, die aan talent en onvermoeiden ijver en geduld toekomen, waardoor hij zijne leerlingen zoo verre weet te brengen.

Moge zijn werk nog lang zulke vruchten opleveren en de goedkeuring wegdagen van allen, die zijne verdiensten hoogschatten. V.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIS, 27 November.

De geallieerde mogendheden hebben de blokkade in de Witt, zee opgeheven.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 27 November.

NEDERLAND Werk. Schuld.....	à 2½ pCt.	62½.
Dito Dito	» 3 »	73½.
Dito Dito	» 4 »	92½.
OOSTERRIJK Metalliek.....	» 5 »	62½.
Dito 1851 en 1852	» 2½ »	31½.
Dito Nieuwe Litt. B.....	» 5 »	72½.
Dito Nation. Metall.	» 5 »	65½.
SPANJE Ob. Stukken.....	» 1½ »	194½.
PORTUGAL.....	» 3 »	33.
RUSLAND Oblig. Hope 1798 en 1816.....	» 5 »	101½.
Dito Dito 1828 en 1829.....	» 5 »	100.
Dito bij Hope.....	» 4 »	74½.
Dito bij Stieglitz.....	» 4 »	74.
Wisselkoers op Londen.....	zigt....	f 11.80.
Dito.....	2fm....	- 11.85.
LONDEN, 27 November. Consols 89.		

hartelijken dank te betuigen aan allen, die ons op de eene of andere wijze behulpzaam geweest zijn ter bereiking van ons doel. Vindt in de bouwstijl, dat gij welgemeent ons door uw gaven en medewerking veel nut gesticht hebt, de aangenamste voldoening voor uw hart en eens nog bevoorloof loon bij Hem, die niet ophoudt te zegenen en wél te doen!

GRONINGEN, 21 November 1855.

De Commissie voor Cholera-zieken alzoo:

W. GERHARDS, <i>President.</i>	A. M. I. D'AUWIS, <i>DE BOU-BOUILL.</i>
A. T. REITSMA, <i>Vice-Pres.</i>	H. M. DE SAVORNIN LOH-
J. W. C. VAN IJTERSUM, <i>Thesaurier.</i>	MAN, geb. FETHE.
U. G. SCHILTHUIS, <i>J.z., Secret.</i>	M. C. J. MUURLING, geb. VAN DER LOEFF.
I. L. SCHAAP, <i>Vice-Secret.</i>	M. C. UNIA VAN NAERS-
H. EDELINCK.	SEN, geb. FORSTEN.
J. BAART DE LA FAILLE, <i>SEN.</i>	C. C. SCHILTHUIS, geb. VAN DELDEN.
W. MUURLING.	C. Douairière VAN SWINDE-
D. DE VRIES REILANGH.	REN, geb. THOE SCHWART-
R. J. TELLEGEN.	SENBERG EN HOENLANDS-BERG.

Natuurkundig Genootschap.
Op. HEDEN, WOENSDAG den 28sten Nov., 's avonds te
zes uur.
Spreekers: Ds. J. BRAAK en Dr. I. M. VAN BEMMELLEN.
A. W. ALINGS, Secretaris.

ZEEMANS-COLLEGIE DE GRONINGER EENDRACHT,
ten Huize van de Wedw. **BONTEKOE**, op DON-
DERDAG den 29sten November 1855, des avonds te 7 uur.
Namens het Bestuur:
A. SWAAGMAN,
Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBORTE- EN STERFBERICHTEN.
 ..*
 Getrouwd :
 REMKO EBBENS,
 van *Nieuw Beerta*,
 met
 ELISABETH DEHMERS.

EXTRA, 22 November 1855.

---

* * * Heden beviel door Gods goedheid van eene welge-
schapen DOCHTER G. H. DOORNBOS, hartelijk geliefde
Echtgenoot van

H. R. WARMOLTS,
Pred.

UITHUIZERMEEDEEN, Oost. Geel., 21 November 1855.
Eenige kenningsveging.

. Heden beviel van eene welgeschapen maar doode
DOCHTER G. POTHOFF, geliefde Echtgenoot van
J. S. JUCHTER, R.z.
GRONINGEN, 24 November 1855.

Eenige kennisgeving.

. Bevallen van eenen **ZOON J. JONXIS—TIDDENS.**
GRONINGEN, 26 November 1855.

. Bevallen van eene doode **DOCHTER EVERDINA.**
HEMMES, Echtgenoot van

L. MENSINGA,
Thuiszitter.

GRONINGEN, 26 November 1855.

*** Bevalen van eenen ZOON J. SANDERS-HESSELINK.

GRONINGEN, 26 November 1855.

*** Heden overleed, na zeer korte ongesteldheid, mijne

Wedergeborene EWA HILSHOFF, in den onderdom

geborene Echtegenoot EVA KROONHOFF, in den leeftijd
van 67 jaren en 9 maanden.
GRONINGEN, 24 November 1855.

JB. DIJK.

Benige kennisgeving.

* * * Op het onverwacht overleed plotseling, in den
avond van den 22sten dezer, mijn innig geliefde Echtege-

noot **HENDRIK DERKS NANNINGA**, *Houtkooper en Kerkvoogd te Oldenzijl*, *Lid van den Gemeenteraad te Uithuizermeeden*, in den ouderdom van ruim 46 jaren, waarvan ik 22½ in eenen genoegelijken echt met hem mogt leven; mij nalatende 8 Kinderen, waaronder die dit verlies nog niet beseffen.

Allen, die den Overledene in zijn rondborstig en opreht karakter gekend hebben, zullen gewis met mij over dit verlies treuren. De hoop op wederzien en het vooruitzigt, dat God ook voor mij wil zijn een Man der Weduwen en voor mijne Kinderen een Vader der Weezen, matigt mijne droefheid.

OLDENZIJL, 24 November 1855.

A. E. OOSTERHUIS,
Wedw. H. D. NANNINGA.

*** Heden werd ik in den diepsten rouw gedompeld, daar het den Almagtigen behaagde, na eene korstondige ziekte, van mijne zijde weg te nemen mijn' geliefden Echtgenoot PIETER HARMS REDEKER, in leven Landbouwer.

in den ouderdom van 75 jaren en ruim 12 maanden, in een
gelukkige echtvereeniging van 43½ jaar. Zwaar treft mij in
mijne hooge jaren dit verlies, hetwelk mijne en aange-
huwde Kinderen met mij diep betreuren; doch wij hopen
Gode te zwijgen, wiens doen in alles wijsheid en goedheid is.
KROESWOLDE, 24 November 1855.
A. E. HEUKERS,

Wedw. P. H. REDEKER.

*** Nog diep treurende over het verlies van onze Behuwdzuster, werden wij heden wederom door een' tweeden treffenden slag getroffen, door het afsterven van onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder KNELSIEN GEERTS OORTJES, Wed. van ROELF REINDERS DE JONGE. Zij mogt

den gezegenden ouderdom van 78 jaren en 4 maanden bereiken; eene ziekte van slechts 14 dagen maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven. Allen, die haar gekend hebben, zullen beseffen, wat wij in haar verliezen.

Mogen de geschonken jaren, alhier op dit tranendaal aan haar verleend, haren geest tot God en Jezus Christus hebben geleid, oeliek wij allen verwachten. dan moeten wij zwijgen.

in dat vertrouwen, dat de Algeede in alles voor ons ten beste doet uitkomen, en haar levensloop tot hiertoe was bepaald.

VEENDAM, 25 November 1855.

D. A. MUNNEKE.
Mede namens de andere Kinderen.

Algemeene kennisgeving.

** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven
is op heden uitgegeven en verzonden: de

ALMANAK
VOOR HOLLANDSCHE

BLIJGEESTIGEN,
voor 1856.
Met Platen. Prijs 60 Centen.
De 5 vroegere Jaarg. (1842—1846) worden af-

geleverd, in plaats van f 3, voor..... f 1,25.
 Idem de 8 volgende Jaarg. (1847—1854, nieuwe Serie),
 in plaats van f 4,80, voor..... f 2,40.
 Zoo lang de geringe voorraad strekt.

BILLENCE-DIENSTEN

DILIGENCE-DIENST EN.

Er vertrekt **Dagelijks**, des namiddags te 4 uur, eene **DILIGENCE** van **Groningen** naar **Veen-**
dam en **Wildervank**;

des morgens te 6 uur van **Wildervank** en te 4 uur van **Veendam** naar **Groningen**; — des morgens te 8 uur van **Veendam** naar **Winschoten** en des namiddags pl. m. 4½ uur, of na aankomst van de **DILIGENCE** van **Oostervriesland**, van **Winschoten** naar **Veendam**.
KANTOREN: te **Groningen**, bij G. UTHOF; te **Veendam**, bij J. de WISSEMAN.

Wildervank, bij NOORDING;
Veendam, bij D. E. EVERTS.

DE VERKOOPING VAN PANDEN,

welke in de maanden Augustus, September en October 1854 in de **BANK VAN LEENING** te Groningen zijn verset, en getekend met de Letters **X, IJ en Z**, zal plaats hebben op **WOENSDAG en DONDERDAG den 12den en 13den December.**

DIRECTEUREN van het **Algemeen Friesch Begrafnisfonds**, gevestigd te **Leeuwarden**, brengen bij deze ter kennis van de Leden, dat hunne **REKENING en VERANTWOORDING** over het elfde fondsjaar, den 24sten dezer maand, voor de Vergadering bij art. 13 des Reglements omschreven, ten Raadhuis der Stad **Leeuwarden**, in al hare bijzonderheden is opgenomen, welbevonden en gearresteerd, met een voordelig slot van f 39,425.29½. Met berigt verder, dat in genoemd jaar wegens 421 sterfgevallen begrafenis-kosten zijn uitbetaald en het Fonds 15,788 contribuerende Leden telt; en eindelijk, dat al de stukken en beschied, deze Rekening en Verantwoording betreffende, gedurende vier weken na de Verantwoording, ten Kantore van het Fonds (K. 202,) voor de Leden ter inzage liggen.

Nog zij den Leden, die vóór of op den derden November 1855 als zoodanig zijn ingeschreven, berigt, dat, uit hoofde van den gunstigen toestand dezer inrigting, ter Vergadering voornoemd is besloten, om gedurende de **derdien** eerste weken van het jaar 1856 van hen **GEENE** contributiën te ontvangen.

LEEWARDEN, 26 November 1855.

J. S. SPOELSTRA.
J. OOSTERHOFF, W.Z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te **Groningen**, zullen, op **DONDERDAG** den 6den December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Erven **E. J. TIDDENS**, in het Huis *de Beurs*, te **Groningen**, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime **HEEREN BEHUIZING**, get. H. 113, met **OPEN PLAATS en TUIN** er achter, staande en gelegen in de Brugstraat te **Groningen**, benevens onderscheidene daarbij behorende **PAKKHUIZEN**, groote **OPEN PLAATS en VRIJEN GANG** of **UITREDE** naar *Der-A*; in onderdeelen.

II. Eene **WINKELBEHUIZING**, get. H. 104, met een ruim **PAKKHUIS** er achter, staande en gelegen Oostzijde aan *Der-A* te **Groningen**, wordende de Behuizing door **P. J. GUST**, en het Pakkhuis door **G. FABER** in huur bewoond en gebruikt.

III. De **EIGENDOM** van 27½ B. onverschieden in 38 B., 63 R. **BINNENLAND**, met het **AANDEEL** in het **INGEDIJKTE POLDERLAND** en den **KWELDER** en **AANWAS**, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij **J. JANS**, Weduwe **E. A. OOSTING**, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 203,00.

IV. De **EIGENDOM** van ongeveer 18 B. **BEHUISD LAND**, *BEIJUM* genaamd, gelegen onder *Zuidhoolde*, bij **J. W. WOLTERS** en Vrouw, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 75,00.

V. De **EIGENDOM** van ongeveer 36 B. **LAND**, gelegen op *Tjuchum*, onder *Siddeburen*, bij **L. J. BLOKZIJL** onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 75,00.

VI. De **EIGENDOM** van ongeveer 2½ B. **LAND**, te *Grijpskerk* gelegen, bij den Heer **S. K. de WAARD** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 60,00.

VII. De **EIGENDOM** van ongeveer 9 B. **Behuisd LAND**, gelegen te *Oostvold*, Westerkwartier, bij de Wed. **G. H. BUIST** onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 60,00.

VIII. De **EIGENDOM** van ongeveer 9½ B. **LAND**, te *Eppenhuisen* gelegen, bij **E. J. BOLHUIS** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 58,00.

IX. De **EIGENDOM** van 5 B., 53 R., 12 E. **LAND**, gelegen onder *Uithuizermeeden*, bij **D. J. van HEUVEL** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 44,75.

X. De **EIGENDOM** van ongeveer 6 B. **LAND**, gelegen in den *Molenhorn* te *Winschoten*, bij **H. F. FRANSSENS** onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 42,00.

XI. De **EIGENDOM** van ongeveer 6 B. **LAND**, gelegen te *Kloosterburen*, bij **G. J. LEEUWEMA** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 36,00.

XII. De **EIGENDOM** van ongeveer 3 B. **LAND**, mede aldaar, bij **L. EISES** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 18,00.

XIII. Een **BEWIJS van AANDEEL** in den Straatweg van **Groningen** naar *Winsum*, no. 159, groot f 500,00. Alles behorende tot de nalatenschap van wijlen Mevrouw de Weduwe **H. REIJERS**.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 op den 1sten Mei 1856, en de overige perceelen dadelijk na den finalen Toeslag.

De perceelen 1 en 2 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags 2 uur, op **BEWIJZEN VAN TOEGANG**, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te **Groningen**, zullen, op **DONDERDAG** den 13den December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein **J. H. EEKHOFF**, aan de *Groote Markt* aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke **HEEREN BEHUIZING**, geteekend R 32, staande en gelegen op eigen grond, Noordzijde in de *Steentilstraat* te **Groningen**, door wijlen Mevrouw de Wed. **G. MENALDA** bewoond geweest.

II. Eene ruime, weldoortimmerde **KOOPMANS BEHUIZING**, get. R 32, staande op eigen grond, mede aldaar, door den Heer **B. J. SORMANI** in huur bewoond.

III. Een **STAL** en **WAGENHUIS** met ruime **KORENZOLDERS** er boven, staande op eigen grond, Westzijde in het *Hoornstraatje*, tusschen de *Steentilstraat* en het *Kattendiep*, te **Groningen**, achter de Behuizing door den Schrijnwerker **VAN HEERDE** bewoond.

IV. De **EIGENDOM** van ongeveer 48½ B. **BEHUISD LAND**, gelegen te *Oostvold*, bij **C. O. STRUIJF** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Martini* verschijnende, huur van f 816,00.

V. De **EIGENDOM** van ongeveer 12 B. **LAND**, gelegen te *Ushoerd*, bij **B. P. WESTERHUIS** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 86,00.

VI. De **EIGENDOM** van ongeveer 20½ B. **LAND**, gelegen onder *Garmerswilde*, bij **JACOB EVERS DIJK** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 66,00.

VII. De **EIGENDOM** van 2 Perceelen **LAND**, te zamen groot ongeveer 10 B., gelegen te *Niehoove*, bij **J. P. BANSEMA** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 65,00.

VIII. De **EIGENDOM** van ongeveer 17½ B. **LAND**, gelegen te *Nuis*, bij **J. A. AUSMA** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 60,00.

IX. De **EIGENDOM** van ongeveer 8½ B. **BEHUISD LAND**, gelegen te *Vierhuizen*, bij **M. R. BEUKEMA** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 57,75.

X. De **EIGENDOM** van ongeveer 4½ B. **LAND**, gelegen aan den *Woldijk*, onder *Noordvold*, bij **J. W. WOLTERS** onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 50,75.

XI. De **EIGENDOM** van ongeveer 2 B. **LAND**, gelegen te *Noordbroek*, bij **J. H. SMIT** onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 22sten Febr. versch. huur van f 40,00.

XII. De **EIGENDOM** van ongeveer 3½ B. **LAND**, gelegen aan den *Woldijk*, onder *Noordvold*, bij de Wed. **F. P. POELMAN** onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 21,00. Alles toebehoorende aan wijlen den Heer **G. MENALDA** en Echtgenoot.

Voorts zullen nog worden verkocht:

XIII. De **EIGENDOM** van ongeveer 30 B. **BEHUISD LAND**, gelegen in den *Paddepoel*, onder *Adorp*, bij **P. J. TORRINGA** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 220,00.

XIV. De **EIGENDOM** van 14 B., 73 R. **BEHUISD LAND**, gelegen te *Ennum*, bij **F. JANSONIUS** en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 150,00.

XV. De **EIGENDOM** van 17 B., 77 R. **BEHUISD LAND**, gelegen op de *Brede*, bij de *Kindere* van **H. D. VAN ZEEBORG** onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op *Midw. versch.* huur van f 130,00.

Om te aanvaarden de perceelen 1, 2 en 3 op den 1sten Mei 1856 en de overige perceelen dadelijk na den finalen Toeslag.

De perceelen 1, 2 en 3 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10—2 uur, op *Bewijzen van Toegang*, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

Houtboeldag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te **Groningen**, zullen, op **WOENSDAG** den 19den December 1855, des namiddags te 2 uur, aan de *Boerenplaats* en ten verzoeken van **BARELD BAKKER**, te *Wierum*, bij *Dorkwert*, publiek worden verkocht: ongeveer 50 stuks op *Stam* staande **zware IJPEN** en eenige **ESSCHEN BOOMEN**.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te **Groningen**, zullen, op **WOENSDAG** den 19den December 1855, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein **H. P. WIERINGA**, bij *Steentil*, onder *Aduard*, publiek worden verkocht:

I. Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in twee **BOEREN BEHUIZINGEN**, met **VRIESCHE SCHUREN**, get. no. 13 en 13½, met de **ASTE EN ALTIJDURENDE BEKLEMMING** van 32 B., 93 R., 40 E. kostelijk *Groen- en Bouwland*, doende jaarlijks op *Midwinter* tot vaste huur f 138—00.

II. De **ASTE EN ALTIJDURENDE BEKLEMMING** van 6 B., 52 R., 60 E. kostelijk *Groen- en Bouwland*, doende jaarlijks op *Midwinter* tot vaste huur f 60—00. Alles staande en gelegen te *Wierum*, nabij *Dorkwert*, behorende tot de nalatenschap van **H. W. LUBBERS**.

Om te aanvaarden de Gebouwen op den 12den Mei en de *Landerijen* op den 12den Maart 1856. Te bezien dagelijks.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te **Groningen**, zal, op **DONDERDAG** den 20sten December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mevrouw de Weduwe **BULSING**, in het *Logement de Meulen*, aan de *Groote Markt* te **Groningen**, publiek worden verkocht:

Eene roijale logeabele **HEEREN BEHUIZING**, geteekend E 7, met **WOONKELDER** er onder, ruime **BOVENWONING** met **VRIJEN OP-GANG**, voorts nog **BEHUIZING**, **KOETSHUIS** en **STALLING**, welke alle afzonderlijk worden verhuurd, staande en gelegen Zuidzijde aan de *Groote Markt*, op den hoek van de *Gelkingestraat*, te **Groningen**, wordende door den Heer Professor **Mr. H. NIENHUIS** en anderen bewoond en gebruikt.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1856. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags 2 uur, op *BEWIJZEN VAN TOEGANG*, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

*** De Heer **Mr. H. PELINCK**, te *Assen*, als **CURATOR** in den faillietten Boedel van **JAN SINNINGH**, Koopman te *Vries*, is voornemens, ten overstaan van Mr. **A. HOMAN**, Notaris te *Vries*, als daartoe benoemd, op **WOENSDAG** den 12den December 1855, des voormiddags te 10 uur te beginnen, ten Huize van gemelden *Gefailleerde* te *Vries*, publiek te doen verkoopen:

De **TILBARE GOEDEREN** tot den gemelden Boedel behorende; en voorts te 4 uur des achtermiddags van gemelden dag, te *Vries*, ten Huize van den Kastelein **R. G. HOMAN**, ter verkoop aan te bieden: de almede tot opgemelden Boedel behorende **VASTE GOEDEREN**, als:

Eene **BEHUIZING**, bestaande in twee **WONINGEN**, **SCHUUR** en annex **HOF**, staande en gelegen te *Vries*, en een **Akker BOUW-LAND**, gelegen op de *Esch* aldaar, groot 18 R. en 70 E. *VRIES*, 24 November 1855.

A. HOMAN.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeken van den Heer **H. VINKE**, op **MAANDAG** den 17den December 1855, des avonds te 5 uur, ten Huize van den *Logementhouder* **J. D. BUURMA**, te *Winschoten*, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, met nog eene daarnevens staande **BEHUIZING** en aanhoorigen grooten **TUIN**, waarin vele vrucht-dragende **BOOMEN**, alles staande en gelegen op de zoogenaamde *Hoo-gekli* te *Winschoten*; zulks in verschillende perceelen. De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten *KANTORE* van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR. Zijnde bij den Eigenaar **UIT DE HAND TE KOOP**: twee **GAREN TWIJNMOLENS**.

*** Mr. **R. M. A. DEMAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Evings*, zal, op **DONDERDAG** den 20sten December 1855, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein **F. FOLKERTS**, te *Olderhoeve*, publiek verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING** met derzelver *ERF*, zijnde eene nering-rijke *Stelmakertij*, staande en gelegen te *Olderhoeve*, zullende's jaars tot grondpacht doen f 9—00.

II. Den **EIGENDOM** van het vorig Perceel.

III. Een **TUIN** bij Perceel I gelegen, doende jaarlijks tot grondpacht f 1—00, groot 10 Roed., 10 Ellen.

IV. Het **REGT DER VASTE, ALTIJDURENDE BEKLEMMING** van ongeveer 2 B., 01 R., 36 E. kostelijk *GROENLAND*, onmiddellijk aan het *Dorp Olderhoeve* gelegen, doende op *Midw.* tot vaste huur f 35—00.

V. Het **REGT DER VASTE, ALTIJDURENDE BEKLEMMING** van 1 B., 07 R., 36 E. kostelijk *GROENLAND*, gelegen als voren, doende op *Midw.* tot vaste huur f 12—50.

VI. Het **REGT DER VASTE, ALTIJDURENDE BEKLEMMING** van 1 B., 28 R., 10 E. kostelijk *GROENLAND*, gelegen als voren, doende op *Midw.* tot vaste huur f 7—50.

VII. Het **REGT DER VASTE, ALTIJDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING** van 61 R., 60 Ellen *LAND*, gelegen te *Olderhoeve*, zullende tot vaste, op *Midw.* verschijnende, huur doen f 7—00.

VIII. Den **EIGENDOM** van het vorig perceel.

Alles toebehoorende aan en in gebruik bij **J. P. NOORDA** en *Kindere*.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op **DONDERDAG** den 20sten December 1855, des namiddags te drie uur, ten Huize van **D. T. KUIPER**, Kastelein te *Siddeburen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en groote **SCHUUR**, geteekend letter A no. 125, staande op den hoek van den *Grindweg* te *Siddeburen*, met de **VASTE BEKLEMMING** van 36 B., 92 R., 80 E. *Tuingrond* en uitmuntend *Bouw- en Groenland*, gelegen te *Siddeburen*, tusschen den *Grindweg* naar *Appingedam* en de *Siddebuur-*

ster Schipsloot; liggende de *Landerijen* grootendeels bijlange die *Schipsloot* tot aan het *Schildmeer*, waardoor gemakke-lijk *Mest* kan worden aangevoerd; doende jaarlijks aan on-dercheidene *Eigenaren* tot vaste huur f 105—50.

II. De **VASTE BEKLEMMING** van een' *Bouwvaker*, mede aldaar gelegen, groot 58 R., 20 E., doende jaarlijks aan de *Kerk van Siddeburen* tot vaste huur f 10—00; — alles toebehoorende aan den Heer **N. DIJKHUIZEN**, te *Stochteren*, thans in huur bewoond en gebruikt wordende bij **A. J. STUKJE**.

Mr. J. D. TRESLING.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **BEHUIZING** met een *Kampje LAND*, aan den *Straatweg* nabij *Kosterloren*, onder *Hoogkerk*, bewoond wordende door **K. A. OOSTERLING**. Te bevragen te **Groningen** bij **L. DOORNBOS**, *Kand. Notaris*.

De ondergeteekende berigt zijne geeerde Begunstigers, dat hij van af heden in afzon-derlijke *Vertrekken* heeft *uitgesteld* een aantal **VOORWERPEN**, zeer ge-schikt tot **GESCHENKEN** bij het **St. NICOLAASFEEST**.

Dit jaar is hij ook voorzien van een goed assortiment **KINDER SPEELGOED** in *Hout*, *Carton* en *Tin*.

Hij beveelt zich voortdurend aan tot het *leveren* van *keurig STEENDRUK- en BINDERWERK*.

Een vlugge **JONGEN**, genegen zijnde het *Steendrukken* te leeren, kan dadelijk geplaatst worden.

Bij G. Copinga,

aan de *Groote Markt*, is in voorraad: eene *aanzienlijke sortering* **GALANTERIËN**, als: **ARTIKELEN** in **GOUD**, **ZILVER**, **SCHILDPAID**, **IVOOR**, **PERLE D'AMOUR**, **PORSELEIN**, **KRISTAL**, **BRONS**, **FER DE BERLIN**, **MAHO-NIEHOUTWERK**, **FIJN VERLAKT**, **ENZ.**; waaronder vele **NIJEUWIGHEDEN**, zeer geschikt tot **St. NICOLAASGESCHENKEN**, welke door *netheid* van *bewerking* en *goedkoop* prijs aannemelijk zijn. Alsmede **AMERIKAANSCH OVERSCHOEIEN** en de echte **KOLLMANN'S VILTPANTOFFELS**, die, om drooge en warme voeten te houden, zeer aan te bevelen zijn.

J. C. Kolbe,

Handschoenen-Fabrikant, Pelsterstraat, heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij weer-ruim gesorteerd is in alle soorten van **HANDSCHOENEN**. Ook kunnen dagelijks, naar de maat van de Hand, zoowel in *Glacé* als in *Was-leer*, **HANDSCHOENEN** gemaakt worden.

Prijs-Courant: Heeren Handschoenen in *Wasleer*, *Castor*, *Gems*, *Herten* en *Rendierleer*, van af 90 Cts. tot f 3. Dames Handschoenen in *Castor* en *Gemsleer*, van af f 1 tot f 1,50.

Heeren *Glacé* Handschoenen in *Castor* en *Gemsleer*, van af 75 Cts. tot f 1,90. Dames *Glacé* Handschoenen in *Castor* en *Gemsleer*, van af 50 Cts. tot f 1,75.

Al deze Handschoenen zijn 5 tot 25 Cts. beneden den gewonen Prijs, en bij halve en heele Dozijnen nog aanzien-lijk goedkoper. **WINTER-HANDSCHOENEN** van verschillende Prijzen. Ook wascht hij **ZEEMSLER-DEREN** en **GLACÉ HANDSCHOENEN**. Verder rekoma-ndeert hij zich tot het *maken* van **ARTIKELEN** voor *Winterfeesten*, en voorts in alles, wat tot dit Vak behoort.

ITALIAANSCH SCHOORSTEENVEGER.

De ondergeteekende, **J. THOMASINI**, wonende in de *Gelkingestraat*, naast den *Bakker HEIKENS*, in den *Gang*, te **Groningen**, de laatste verloopende twee jaren als *Knecht* gewerkt hebbende bij **J. W. BALLIE**, thans die *Affaire zelf* willende *uitoefenen*, beveelt zich te dien einde zeer minzaam aan belanghebbenden aan; be-lovende eene *civiele* en *accurate* bediening.

GRONINGEN, 26 November 1855.

J. THOMASINI.

Ondergeteekende is ter ooren gekomen, dat overal het gesprek omgaat, dat hij op *Dingsdag* den 13den November j.l. op den *Weg* kort bij *Blijham* een *schot* uit een *geweer* zou hebben gelost, waardoor de *Voerman* **HEKMAN** met zijne *Paarden* en *Boerenwagen* op den *loop* waren gekomen, en **HEKMAN** eene *kwetsuur* aan het hoofd had gekregen. Ondergeteekende de *bielt* 50 **GULDEN** uit aan de *ARMEN*, als er iemand is, die met *waarheid* zeggen kan en onder eede verklaren durft, dat **H. WELP** daar *geschoten* heeft.

P.S. Bij den ondergeteekende zijn te bekomen **HALFSLETEN RIJ-TUIGEN**, in soorten, en alles, wat verder zijn *VAK* betreft.

WINSCHOTEN, 24 November 1855.

H. WELP, *Rijtuig- en Zadelmaker*.

WORDT AANGEBODEN:

KOST en INWONING, tegen *civiele* prijs, bij **A. H. T. KUILENBERG**, in den *Achter-den-Muur* achter de *Kijk-in-'t-Jatstraat*.

Men vraagt, liefst zoo spoedig mogelijk, eene *vlugge*, *zindelijke* **KEU-KENMEID**, die aan eene drukke *Huishouding* gewoon is en goed kan *KOKEN* en *BRADEN*, tegen een jaarlijksch loon van **vijftig GULDEN**, terwijl zij op een *aanzienlijk* *verval* kan rekenen. Een goed *humeur* en *eerlijkheid* zijn mede hoofvereischen. Adres, met *vrachtrijpe* *Brieven*, onder letters **X IJ**, aan den *Boekhandelaar* **J. B. WOLTERS**, te **Groningen**, *Groote Markt*, N.Z.

De ondergeteekende heeft dagen achter-een aan de *bevestigde* *thomatische* *pijnen* geleden, die onophoudelijk voortduurden en hem dag en nacht kwelden. Hij heeft bij den Heer **B. H. VAN ROSENDAEL**, op de *Kannemarkt* te *Nijmegen*, een' **GOLDBERGERSCHEN KET-TING** gekocht van de *zwaarste* soort, die hem zeer spoedig geheel daarvan bevrijdde. Ik geef den Heer **VAN ROSENDAEL** gaarne dit attest, hetwelk ook door mijne *huisgenooten* geconstateerd wordt.

NIJMEGEN, 20 October 1855. **Mr. Metselaar**, van *Groesbeek*, ten Huize van den Heer **ROELOFSE**.

Goldbergers Kettingen

genezen hoofdpijn, aangezichts-, tand- en oorspin, krampkolijk, maagkramp, borstkramp, kramp in de kuiten, hartkloppen, zenuwzwakte, beving, pijn in de lenden, stijfte in de leden, gewrichtspijn, pootje, handjicht, vliegende jicht, zwakte der oogen, hardhoorigheid en alle andere *rheumatische* en *zenuwziekten*.